

ନରୋତ୍ତମ ଦାସ ବେଞ୍ଚୋ/ବି. ପି. ଡୋଭାଲ

ବନାମ

ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

16, ଅଗଷ୍ଟ 1994

[କୁଲଦିପ ସିଂହ ଏବଂ ବି.ଏଲ. ହଂସାରିୟା, ନ୍ୟାୟମୁଖିବ୍ରତ]

ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ 1985-ଧାରା 14-ଭାରତ-ଡିଭିଡ଼ିୟନ ସୀମା ପୋଲିସ ବାହିନୀ ଅଧିନିୟମ 1992-ଧାରା (1) (p)-ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର-ଭାରତ -ଡିଭିଡ଼ିୟନ ସୀମା ପୋଲିସ ବାହିନୀର ନିମ୍ନ ବିଭାଗୀୟ କିରାଣୀ-କ 'ଶ ସଂଘର ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀର ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବେ-ନିର୍ଣ୍ଣିତ ଯେ ନୁହେଁ- ସେମାନଙ୍କ ସେବା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ରହିଛି ।

ଭାରତ -ଡିଭିଡ଼ିୟନ ସୀମା ପୋଲିସ ବାହିନୀର କିରାଣୀ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଏହି ଦୁଇ ଆବେଦନକାରୀ ସେମାନଙ୍କ ସେବା ସମ୍ପର୍କୀୟ ମାମଲାରେ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ବିଚାର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବା ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଇବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରି ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଯେହେତୁ ଏହି ପୋଲିସ ବାହିନୀ 'ସଂଘର ଏକ ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀ ' ଥିଲା, ତେଣୁ ଭାରତ-ଡିଭିଡ଼ିୟନ ସୀମା ପୋଲିସ ବାହିନୀ ଅଧିନିୟମ 1992ର ଧାରା 2 (1) (p) ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଏହି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ସଂଜ୍ଞା ଆଧାରରେ ପଦାଧିକାରୀ ମାନଙ୍କୁ ଏହି ବାହିନୀକୁ ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଅଧିନିୟମ ଧାରା 6 ଏହି ଅର୍ଥକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରିଥିଲା । ପ୍ରତିକୂଳ ଭାବରେ ଏହା ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଭାରତ-ଡିଭିଡ଼ିୟନ ସୀମା ପୋଲିସ ବାହିନୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ରିଜର୍ଭ ପୋଲିସ ବଳକୁ ପରିଚାଳନା କରୁଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭାରତ-ଡିଭିଡ଼ିୟନ ସୀମା ପୋଲିସ ବଳର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଥିଲା ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ରିଜର୍ଭ ପୋଲିସ ବଳର ଏକ ନିମ୍ନ ବିଭାଗୀୟ କିରାଣୀଙ୍କୁ ମୁଖ୍ୟ କନଷ୍ଟେବଲର ମାନ୍ୟତା ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ଆବେଦନରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଥିଲା ଯେ ଦୁଇ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ "ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀ" ର ସଦସ୍ୟ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ କି କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କୁ ସାଧାରଣ ନାଗରିକ ଭାବରେ

ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ଦୁଇ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପଦୋନ୍ନତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମାମଲାର ବିଚାର କରିବାକୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ଅଧିକାର ଶେଷ ଅଛି କି ନାହିଁ ।

ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିଲେ ଯେ: 1.1 ଭାରତ-ଡିଭିଡ଼ନ ସୀମା ପୋଲିସ୍ ବାହିନୀ ଅଧିନିୟମ 1992 ର ଧାରା 2 (1) (p) ରେ "ବାହିନୀର ସଦସ୍ୟ" ର ଅର୍ଥ ଜଣେ ଅଧିକାରୀ, ଜଣେ ଅଧୀନସ୍ଥ ଅଧିକାରୀ, ଜଣେ ଉପ-ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟକ୍ତି " । ଉପଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ (j) ରେ "ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟକ୍ତି" ର ଅର୍ଥ "ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି" ବୋଲି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିଲା । ପାହ୍ୟା ଢାଞ୍ଚା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଧାରା 153 ରେ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ବାହିନୀର ଅନ୍ୟ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ବର୍ଗୀକରଣ ସେମାନଙ୍କ ପାହ୍ୟା ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉପଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ (d) କନଷ୍ଟେସନକୁ କେବଳ "ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟକ୍ତି" ଭାବରେ ବର୍ଗୀକୃତ କରିଛି । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ କୌଣସି ସନ୍ଦେହକୁ ଜନ୍ମାନ୍ତି ନାହିଁ ଯେ "ଅନ୍ୟ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟକ୍ତି" ଯାହାଙ୍କ ବିଷୟରେ ଖଣ୍ଡ (p) ପ୍ରକାଶ କରିଥାଏ ସେ ହେଉଛନ୍ତି କନଷ୍ଟେସନ । ନିମ୍ନ ବିଭାଗୀୟ କିରାନି ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ନୁହଁନ୍ତି ।

1.2. କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ରିଜର୍ଭ ପୋଲିସ୍ ବାହିନୀକୁ ପରିଚାଳନା କରୁଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିମ୍ନ ବିଭାଗୀୟ କିରାଣୀଙ୍କ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପଦ୍ଧତି ସହିତ ଆଦୌ ସମାନ ନୁହେଁ । ଏହା ଭାରତ-ଡିଭିଡ଼ନ ସୀମା ପୋଲିସ୍ ବାହିନୀ (ନିମ୍ନ ବିଭାଗୀୟ କିରାଣୀ) ନିୟୁକ୍ତି ନିୟମ, 1973 ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ।

1.3. ଏହି ଦୁଇ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସଂଘର ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀର ସଦସ୍ୟ ଭାବେ ବିବେଚନା କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କ ସେବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମାମଲା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ଅଧିକାର ଶେଷ ବାହାରେ ରହିବ ନାହିଁ, କାରଣ ସେମାନଙ୍କୁ "ସାଧାରଣ ନାଗରିକ" ଭାବେ ବିବେଚନା କରାଯିବ, ଯାହା ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 14କୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବ, ଯେଉଁ କାରଣରୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ସେମାନଙ୍କ ସେବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମାମଲା ଉପରେ ଅଧିକାର ରହିବ ।

ମୂଳ ଦେଖାନୀ ଅଧିକାରିତା: ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ (ଦେଖାନୀ) ସଂଖ୍ୟା 687 ଏବଂ 751/1988 ।

(ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 32 ଅନୁଯାୟୀ)

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏ. ପି. ମହାନ୍ତ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଭି. ଭି. ଭାଜେ, ପି. ପରମେଶ୍ଵରନ୍, ଆର୍. ପି. ଶ୍ରୀବାସ୍ତବ, ଡବ୍ଲୁ. ଏସ୍. କାନ୍ତି, ସୁଶ୍ରୀ ସୁଷମା ସୁରୀ, ସୁଶ୍ରୀ ଏ. ସୁଭାଶିନୀ ଏବଂ ସୁଶ୍ରୀ ଆଶା ଜୈନ ମଦନ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ହଂସାରିୟା, ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 32 ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଆବେଦନରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେବାର ଏକମାତ୍ର ପ୍ରସଙ୍ଗ ହେଉଛି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣ (ଏହା ପରେ ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣ) କି ପାଖରେ ଦୁଇ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପଦୋତ୍ତୀ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମାମଲାର ବିଚାର କରିବାର ଅଧିକାର ଅଛି କି ନାହିଁ । ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣ ଅଧିନିୟମ, 1985 ଅଧୀନରେ ଛାପିତ ହୋଇଥିବା ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣଙ୍କର ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (a) ରେ ପ୍ରକାଶିତ ବିଷୟ ଗୁଡ଼ିକ ଆଧାରରେ କୌଣସି ଅଧିକାରୀ ରହିବ ନାହିଁ ଯଦି ଆବେଦନକାରୀମାନେ "ସଂଘର ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀ" ର ସଦସ୍ୟ ହୋଇଥାନ୍ତି । ତେଣୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାର ବିଷୟ ହେଉଛି, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୟରେ ନିମ୍ନ ବିଭାଗୀୟ କିରାଣୀ ଥିବା ଦୁଇ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ "ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀ" ର ସଦସ୍ୟ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନା ସେମାନଙ୍କୁ "ନାଗରିକ" ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

2. ଭାରତ-ତିବ୍ବତୀୟ ସୀମା ପୋଲିସ ବାହିନୀର କିରାଣୀ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଦୁଇ ଆବେଦନକାରୀ, ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଶ୍ରୀ ମହାନ୍ତଙ୍କ ନିବେଦନ ହେଉଛି ଯେ ଯେହେତୁ ଏହି ପୋଲିସ ବାହିନୀ "ସଂଘର ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀ" ଅଟେ, ତେଣୁ ଏହାର ପଦାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଏହି ବାହିନୀର ସଦସ୍ୟ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, କାରଣ ଭାରତ-ତିବ୍ବତୀୟ ସୀମା ପୋଲିସ ବାହିନୀ ଅଧିନିୟମ, 1992ର ଧାରା 2 (1) (p) ରେ ଏହି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ସଂଜ୍ଞାରେ ଏହା ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ଆବେଦନକୁ ଭାରତ ସଂଘ ପକ୍ଷରୁ ଶ୍ରୀ ଭାଜେ ବିରୋଧ କରିଛନ୍ତି, କାରଣ ତାଙ୍କ ମତରେ, ଜଣେ ଅଧିକାରୀ, ଅଧିକାରୀ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଜଣେ ଅଣ୍ଡର-ଅଫିସର ଯାହା ଏହି ଦୁଇ ଆବେଦନକାରୀ ସ୍ଵୀକାର କରିଛନ୍ତି ଯେ ନୁହନ୍ତି, ବ୍ୟତୀତ ଧାରା 2 (1) (j) ରେ "ପଞ୍ଜିକୃତ ବ୍ୟକ୍ତି" ର ପରିଭାଷା ସହିତ ପଠିତ ଉପରୋକ୍ତ ଧାରା ଅନୁସାରେ, କେବଳ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ବାହିନୀର ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ ବିବେଚନା ହୋଇପାରିବେ, ସେ ହେଉଛନ୍ତି କନଷ୍ଟେବଲ, ଯେପରି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 153 (1) (d) ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବାରୁ ଜଣାପଡ଼େ ।

3. ପ୍ରଥମେ ଦେଖିବା ଏହି ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ କି "ଶ ପ୍ରକାଶ କରେ? ଯେହେତୁ ଶ୍ରୀ ମହାନ୍ତ ଅଧିନିୟମ ର ଧାରା 6 ସହିତ ଉପରୋକ୍ତ ପରିଭାଷିତ ଧାରାଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଦୃଢ଼ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖିଛନ୍ତି, ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ । ଧାରା 2 (1) (p) "ବାହିନୀର ସଦସ୍ୟ" କୁ "ଜଣେ ଅଧିକାରୀ, ଜଣେ ଅଧିକାରୀ ଅଧିକାରୀ, ଜଣେ ଉପ-ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟକ୍ତି" ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛି । ଉପଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ (j) ରେ "ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟକ୍ତି" ର ଅର୍ଥ "ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଉପ-ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି" ବୋଲି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି । (ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି) । ପାହ୍ୟା ଡାକ୍ତା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଧାରା 153 ରେ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ବାହିନୀର ଅନ୍ୟ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ବର୍ଗୀକରଣ ସେମାନଙ୍କ ପାହ୍ୟା ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଉପଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ (d) କନଷ୍ଟେବଲକୁ କେବଳ "ଉପ-ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟକ୍ତି" ଭାବରେ ବର୍ଗୀକୃତ କରିଛି । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ଛାଡ଼ନ୍ତି ନାହିଁ ଯେ "ଅନ୍ୟ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟକ୍ତି" ଯାହାଙ୍କ ବିଷୟରେ ଖଣ୍ଡ (p) କହିଥାଏ ସେ ହେଉଛନ୍ତି କନଷ୍ଟେବଲ ।

4. ତେବେ ଶ୍ରୀ ମହାନ୍ତ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6 ଏହାର ଅର୍ଥକୁ ବ୍ୟାପକ କରିଥାଏ କାରଣ ଏହି ଧାରାରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ପଞ୍ଜୀକରଣର ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହେବ । ଏହା ପରେ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଭାରତ-ଡିଭିଡ଼ିୟ ସୀମା ପୋଲିସ୍ ବାହିନୀ ନିୟମାବଳୀ, 1994 ର ନିୟମ 187 ରୁ ସହାୟତା ନେବାକୁ କୁହନ୍ତି ଯାହା "କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା" ବିଷୟ ଥିଲା ଏବଂ ଦର୍ଶାଇଥାଏ ଯେ କୌଣସି ନିୟମ ଯଦି ଏହି ନିୟମଗୁଡ଼ିକର ବିରୋଧୀ ହୋଇନଥାଏ ତେବେ ଏହି ନିୟମଗୁଡ଼ିକର ଆରମ୍ଭରୁ ବାହିନୀ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନିୟମ ହେବ ଏବଂ ଏଗୁଡ଼ିକ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରଦ୍ଦ କିମ୍ବା ସଂଶୋଧନ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲାଗୁ ରହିବ । ଆମକୁ ଏହା ନିୟମ ବିଷୟରେ ଅବଗତ କରାଇବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ରିଜର୍ଭ ପୋଲିସ୍ ବାହିନୀର ଜଣେ ନିମ୍ନ ବିଭାଗୀୟ କିରାଣୀଙ୍କୁ ମୁଖ୍ୟ କନଷ୍ଟେବଲର ମାନ୍ୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ଯାହା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ରିଜର୍ଭ ପୋଲିସ୍ ଫୋର୍ସ, 1976ର ପ୍ରକରଣ ପୁଷ୍ଟିକର ଷଷ୍ଠ ଅଧ୍ୟାୟରେ "ଲିପିକବର୍ଗୀୟ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସ୍ଥିତି" ଶୀର୍ଷକ ଅଧୀନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ଶ୍ରୀ ମହାନ୍ତ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଭାରତ-ଡିଭିଡ଼ିୟ ସୀମା ପୋଲିସ୍ ବାହିନୀ ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହେବା ପୂର୍ବରୁ, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ରିଜର୍ଭ ପୋଲିସ୍ ବଳକୁ ପରିଚାଳନା କରୁଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏହି ବାହିନୀର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଥିଲା, ଏବଂ ତେଣୁ, ପ୍ରକରଣ ପୁଷ୍ଟିକାରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଥିବା ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6 ଅନୁଯାୟୀ ଲାଗୁ ହେବ ।

5. ଉପରୋକ୍ତ ଉପସ୍ଥାପନାରେ ଆମେ କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟତା ପାଇନାହିଁ କାରଣ ଧାରା 6 ନିଜେ ବାହିନୀରେ ପଞ୍ଜୀକରଣ କରିବାକୁ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ତେଣୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2ର ଉପଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ (j) ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ "ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟକ୍ତି" ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଜଣେ କନଷ୍ଟେବଲ ହିଁ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇପାରିବେ, ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇସାରିଛି; ନିମ୍ନ ବିଭାଗୀୟ କିରଣୀ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତି ନୁହନ୍ତି । ଆମେ ଶ୍ରୀ ଭାଜେଙ୍କ ସହ ସହମତ ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ପୁସ୍ତିକାରେ ଯାହା କୁହାଯାଇଛି ତାହା ହେଉଛି କିଛି ପ୍ରଶାସନିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ପଦବୀ (ହେଡ୍ କନଷ୍ଟେବଲ ସ୍ଥିତି ସନ୍ଧାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ପଦବୀଧାରୀ) ସହିତ ଲିପିକ ବର୍ଗୀୟ ପଦବୀଗୁଡ଼ିକର ସମାନତା ଖୋଜିବା; ଏବଂ ଲିପିକବର୍ଗୀୟ ପଦବୀଧାରୀଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ପଦବୀଧାରୀଙ୍କ ଭଳି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯାହା ଦ୍ଵାରା ଉଭୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଦୂର ହୋଇଯିବ । ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପୁସ୍ତିକାରେ ଯାହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ତାହା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଆମ ମତରେ ଦୁଇଟି ପଦବୀ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଅଟେ; ଏବଂ ତେଣୁ, ପୁସ୍ତିକାରେ ଯାହା କୁହାଯାଇଛି ତାହା ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପରି କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ଏହି ଦିଗ ଉପରେ ଆମେ କୌଣସି ମତ ପ୍ରକାଶ କରୁନାହିଁ, ତେଣୁ ତାହା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବ ନାହିଁ ।

6. କେବଳ ଏତିକି ନୁହେଁ । ଆମେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଛୁ ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ନିୟମ ନିମ୍ନ ବିଭାଗୀୟ କିରଣୀଙ୍କ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପଦ୍ଧତି ସହିତ ଆଦୌ ଜଡ଼ିତ ନୁହେଁ । ଇଣ୍ଡୋ-ତିବ୍ବତୀୟ ସୀମା ପୋଲିସ୍ ବାହିନୀ (ନିମ୍ନ ବିଭାଗୀୟ କିରଣୀ) ନିୟୁତ୍ତି ନିୟମାବଳୀ, 1973 ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ପରିଚାଳିତ ହୁଏ ଯାହା ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 309 ର ପ୍ରାବଧାନ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଭାରତ-ତିବ୍ବତୀୟ ସୀମା ପୁଲିସ୍ ବଳ, 1994ର ନିୟମ 187ରେ ପରିଭାଷିତ ନିୟମ ଏହି ନିୟମ ଲାଗୁ ହୋଇଛି ।

7. ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆମେ ବିଚାର କରୁଛୁ ଯେ ଦୁଇ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସଂଘର ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀର ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହିପରି ସେମାନଙ୍କର ସେବା ମାମଲା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ଅଧିକାରତା କ୍ଷେତ୍ର ବାହାରେ ରହିବ ନାହିଁ କାରଣ ସେମାନଙ୍କୁ "ନାଗରିକ" ଭାବରେ ବିବେଚନା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯାହା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ

ଅଧିକାରୀ ର ଧାରା 14 କୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବ, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀଙ୍କର ସେମାନଙ୍କ ସେବା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ରହିବ ।

8. ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ 687/86 ଯେଉଁଥିରେ ଆବେଦନକାରୀ ସେବା ମାମଲା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନ୍ୟାୟ ବିଚାର ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନେବାକୁ ବାରଣ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି, ଏହାକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା । ଦେଖାନୀ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ 751/88 ରେ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ଉପଶମ, ଯାହା ଉପରୋକ୍ତ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସହିତ ଶୁଣାଣି କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାକୁ ପଡିବ କାରଣ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପଦୋନ୍ନତି ସ୍ଥିତି ରଖିବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରିବେ ନାହିଁ କାରଣ ଏହି ମାମଲା ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀ ଦ୍ଵାରା ବିଚାର ଯୋଗ୍ୟ ମାମଲା । ତେଣୁ ଏହା ଆବେଦନକୁ ବନ୍ଦ କରିଦିଆଯାଇଛି । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ସମାଧାନ କରାଗଲା ।

ଏ. ଜି. ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ଵୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ମଦନ ମୋହନ ଭୂୟାଁ

ଅନୁବାଦକ

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।